

STORTINGET

Innst. 394 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 77 S (2024–2025)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Vidareføring av bompenggeinnkrevjing på rv. 7 Sokna – Ørgenvika i Buskerud for å påskunde utbetringar av rv. 7 vidare gjennom Hallingdal

krevjinga blir avvikla når bompengelånet er nedbetalt. På den andre sida vil ei vidareført bompenggeinnkrevjing i dette tilfellet bidra til å løyse trafikale utfordringar ved å få fortgang i naudsynte utbetringar på rv. 7 og dermed gi moglegheit for at vegen får betre trafikktryggleik og framkome på eit tidlegare tidspunkt.

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen legg Samferdselsdepartementet fram forslag om å vidareføre bompenggeinnkrevjinga på rv. 7 Sokna–Ørgenvika i Buskerud fram til juni 2029. Dagens takstnivå og rammene for fastsett gjennomsnittstakst i bomstasjonen er føresett vidareført med nokre justeringar av takstsystemet. Inntektene skal gå til å påskunde naudsynte utbetringar av rv. 7 på strekninga mellom Kittilsvik og Gol og førebuarde arbeid for utbyggingsprosjektet rv. 7 Ørgenvika–Kittilsvik. Forslaget er ein pilot knytt til bompenggeinnkrevjing slik det er opna for i Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036.

Forslaget om å vidareføre innkrevjinga av bompengar vil utfordre prinsippa for strekningsvise bompengeprojekt slik dei blir praktiserte i dag. Det inneber at innkrevjinga vil gå parallelt med gjennomføringa av utbetringstiltaka, og ikkje etter at prosjektet er ferdig bygd. Hovudregelen i dag er etterskotsinnkrevjing, som betyr at bompenggeinnkrevjinga først startar opp etter at vegane er ferdig bygde og tiltaka er gjennomførte. Ei vidareføring vil òg utfordre den gjeldande praksisen på strekningsvise bompengeprojekt, der bompenggeinn-

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Tom Einar Karlsen og Marte Mjøs Persen, fra Høyre, Liv Kari Eskeland, Trond Helleland og Erlend Larsen, fra Senterpartiet, lederen Sigbjørn Gjelsvik, Geir Adelsten Iversen og Geir Inge Lien, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til Prop. 77 S (2024–2025) Vidareføring av bompenggeinnkrevjing på rv. 7 Sokna–Ørgenvika i Buskerud for å påskunde utbetringar av rv. 7 vidare gjennom Hallingdal. Regjeringa foreslår å vidareføre dagens takstnivå og rammene for fastsett gjennomsnittstakst i bomstasjonen med nokre justeringar av takstsystemet. Inntektene skal gå til å påskunde naudsynte utbetringar av rv. 7 på strekninga mellom Kittilsvik og Gol og førebuarde arbeid for utbyggingsprosjektet rv. 7 Ørgenvika–Kittilsvik. Forslaget er ein pilot knytt til bompenggeinnkrevjing slik det er opna for i Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036.

Komiteen vil vidare vise til at rv. 7 (vegpakke Hallingdal) er prioritert som ei såkalla utbetringstreking i NTP 2025–2036.

Komiteen vil peike på at det er sett av statlege midlar til vegpakke Hallingdal i gjeldande NTP. Komiteen ser fram til at vegpakka blir etablert, og at staten bidreg med midlar til ytterlegare utbetringar av rv. 7 på den aktuelle strekninga.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, viser til at det er brei lokalpolitisk semje om å påskunde naudsynnte utbetringar av rv. 7 mellom Kittilsvik og Gol. Kommunane Ringerike, Krødsherad, Flå, Nes, Gol, Ål, Hol og Hemsedal og Buskerud fylkeskommune har teke initiativ til, og fatta vedtak om, å vidareføre innkrevjinga av bompengar i dagens bomstasjon på rv. 7 fram til juni 2029, som opphavleg planlagt i bompengeproposisjonen for rv. 7 Sokna–Ørgenvika. Dette blir gjort i påvente av ei eventuell ny vegpakke for Hallingdal. Det ligg føre lokalpolitiske prinsippvedtak om delvis bompengefinansiering av ei slik ny vegpakke. Fleirtalet er positive til og støttar at regjeringa no følgjer opp denne saka.

Fleirtalet vil vise til at strekninga Sokna–Ørgenvika opna i 2014 og medførte ei innsparing i reisetid på 18 minutt, og at vegen vart nedbetalt i februar 2024, fem år før tida.

Fleirtalet viser til at regjeringa foreslår ein pilot med framleis innkrevjing av bompengar fram til 2029 og at inntektene frå dette skal gå til å starte opp arbeidet med ulike utbetningsprosjekt. Fleirtalet stiller seg bak dette og det foreslåtte finansieringsopplegget.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Senterpartiet viser til at strekninga rv. 7 Ørgenvika–Kittilsvik fortsatt er en ulykkesutsatt strekning som har vesentlige utbedringsbehov, og at veien er viktig for persontransport og næringsliv i regionen. Disse medlemmer er glade for at den forlengede innkrevningen legger til rette for en målrettet innsats for å sikre en god og trygg hverdagsvei uten fordyrende elementer for de som skal bruke og betale for veien i påvente av et større arbeid gjennom en eventuell ny vegpakke.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet mener det er viktig for legitimiteten til bompengordningen at bilistene opplever at bompengene går til tilbudsforbedring på veiene våre, og at det alltid skal være lokalpolitisk tilslutning til bompengeprojektene. Disse medlemmer registrerer at videreføringen av bompengeinnkrevningen i påvente av en eventuell ny vegpakke for Hallingdal kommer som resultat av sterkt lokalpolitisk engasjement for å sikre fremdrift i det viktige arbeidet med å ruste opp veien. Disse medlemmer merker seg at bompengeopplegget er det første som benytter seg av forhåndsinnkreving for finansiering av tiltakene. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet ønsker å redusere bompengetrykket for bilistene, og er derfor positive til pilotforsøket med for-

håndsinnkreving av bompengene. Selv om forhånds- og parallellinnkreving av bompenger bryter med den tradisjonelle modellen med etterskuddsbetaling og låneopptak, mener disse medlemmer at det er svært interessant å prøve ut alternativer til dagens modell dersom dette kan bidra til å holde kostnadene nede. Kapitalkostnader er en ikke uvesentlig del av kostnadene knyttet til bompengeprojektene, og forhåndsinnkrevningen gjør også at fylkeskommunen ikke trenger å stille som garantist for lån. Disse medlemmer håper piloten kan gi verdifull erfaring med alternativer til dagens modeller for finansiering, slik at kostnadene for bilistene kan reduseres på sikt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er imot den etablerte bompengordningen og mener at utbygging, utbedring og vedlikehold av veier er et offentlig finansielt ansvar. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til Fremskrittspartiets alternative transportplan for 2025–2036, jf. Meld. St. 14 (2023–2024) og Innst. 439 S (2023–2024), som er uten bompenger.

Disse medlemmer viser til at bompengelånet knyttet til prosjektet rv. 7 Sokna–Ørgenvika er nedbetalt, og at bompengeinnkrevningen derfor er stanset. Disse medlemmer mener det er uholdbart å starte opp igjen med bompenger på denne strekningen for å finansiere utbedringer andre steder på rv. 7. Disse medlemmer vil bemerke at både å fortsette bompengeinnkrevningen etter at bompengelånet er innfridd, samt å bruke bompengeinntekter på andre veiutbygginger bryter med praksisen som er etablert for slike prosjekter. Disse medlemmer vil bemerke at dersom forslaget om gjenåpning av bomstasjonen blir vedtatt, vil det være bilister som må betale bompenger, men som ikke vil kunne nyttiggjøre seg utbedringene andre steder på rv. 7 som bominntektene skal finansiere. Disse medlemmer mener proposisjonen søker å etablere en sterkt urimelig ny praksis der nytteprinsippet i praksis har bortfalt.

Disse medlemmer mener at videre utbedringer på rv. 7 mellom Kittilsvik og Gol er helt nødvendig, men at dette skal finansieres av staten og ikke belastes bilister gjennom bompenger på andre deler av rv. 7.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at bompengeinnkrevningen på rv. 7 Sokna–Ørgenvika forblir avsluttet, og at bomstasjonen ved Brekkebygda blir revet.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om nødvendige utbedringer på rv. 7 mellom Kittilsvik og Gol med full statlig finansiering.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at bompengenneinnkrevningen på rv. 7 Sokna–Ørgenvika forblir avsluttet, og at bomstasjonen ved Brekkebygda blir revet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om nødvendige utbedringer på rv. 7 mellom Kittilsvik og Gol med full statlig finansiering.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

1. Stortinget samtykker i at bompengeselskapet Vegfinans AS får løyve til å vidareføre bompengenneinnkrevjinga på rv. 7 Sokna–Ørgenvika i Buskerud for å påskunde utbetringar av rv. 7 vidare gjennom Hallingdal. Villkåra går fram av Prop. 77 S (2024–2025).
2. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med bompengeselskapet Vegfinans AS og fastsetje nærare reglar for finansieringsordninga.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 20. mai 2025

Sigbjørn Gjelsvik

leder

Trond Helleland

ordfører

